

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Briefnummer
25-123276

Onderwerp
Reactie internetconsultatie Besluit
weerbaarheid kritieke entiteiten (Bwke)

Den Haag
21 maart 2025

Telefoonnummer
+31620319264

E-Mail
gielens@vnoncw-mkb.nl

Geachte heer, mevrouw,

Met veel belangstelling hebben VNO-NCW en MKB-Nederland kennisgenomen van het concept Besluit weerbaarheid kritieke entiteiten (Bwke) ter implementatie van het voorstel voor de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke). De Wwke strekt op haar beurt tot implementatie van de *Critical Entities Resilience Directive* (CER-richtlijn). Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid hierop te reageren.

VNO-NCW en MKB-Nederland staan positief tegenover de CER-richtlijn en het wetsvoorstel Wwke en voorliggend concept besluit Bwke. Tot op heden ontbrak in Nederland een generiek wettelijk kader voor de fysieke weerbaarheid van vitale aanbieders. Met oog op de huidige geopolitieke situatie, de toegenomen terroristische dreiging tegen Nederland maar ook de toenemende klimaatverandering dat zich uit in extreem weer, is versterking van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht in Nederland van groot belang.

In de bijlage bij deze brief is naar indeling van het concept besluit de reactie vanuit VNO-NCW en MKB-Nederland opgenomen. De twee belangrijkste punten uit onze reactie zijn:

1. Stel géén aanvullende dan wel zwaardere eisen dan de CER-richtlijn voorschrijft. Omwille van een gelijk speelveld pleiten wij ervoor om conform het Hoofdlijnenakkoord 2024-2028 geen nationale koppen op Europese regelgeving te zetten.
2. Zorg voor een goede samenloop tussen de Wwke en Cyberbeveiligingswet (Cbw) ten einde de toezichtlasten voor alle betrokkenen te beperken. Dit betekent: één centraal meldloket; één toezichthouder voor beide wetten; en mogelijkheid dat bedrijven/organisatie via één integrale risicoanalyse en één maatregelenpakket de naleving van hun zorgplicht uit de Cbw én Wwke kunnen aantonen.

Uiteraard zijn wij bereid een nadere toelichting te geven op onze reactie. Hiervoor kunt u contact opnemen met Sabine Gielens (zie boven voor de contactgegevens).

Wij wensen u veel succes met de verwerking van de reactie op de internetconsultatie.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Erik te Brake'. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke extending to the right.

Erik te Brake
Manager fysieke omgeving en markten

Reactie VNO-NCW en MKB-Nederland op concept Besluit weerbaarheid kritieke entiteiten (Bwke)

Algemene opmerkingen / aandachtspunten

1. Zorg voor een goede samenloop tussen de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke) en Cyberbeveiligingswet (Cbw)

Om dubbele lasten aan de zijde van zowel bedrijven/organisaties als ook de overheid te voorkomen, is het van belang dat de samenloop tussen de Wwke en de Cbw goed geregeld wordt. Dit betekent:

- Één centraal meldloket voor meldingen onder de Cbw en Wwke (en idealiter ook voor meldingen onder sectorale wetgeving);
- Één en dezelfde toezichthouder voor beide wetten die integraal toezicht houdt;
- De mogelijkheid dat entiteiten via één integrale risicoanalyse en één pakket aan (aanvullende) maatregelen de naleving van hun zorgplicht uit de Cbw én Wwke aan de toezichthouder kunnen aantonen. Zoals vorig jaar aangegeven in onze reactie op de wetsvoorstellen Cbw en Wwke, werken bedrijven/organisaties veelal op basis van een all hazards benadering waarbij fysieke en digitale beveiliging en weerbaarheid integraal worden gezien en beoordeeld. Opname van deze mogelijkheid in de Nota van toelichting (Nvt) geeft bedrijven/organisaties houvast en voorkomt evt. discussies met de toezichthouder(s).

Artikelsgewijze opmerkingen

2. Artikel 6 (verwerving, ontwikkeling, onderhoud, herstel en beëindiging van kritieke infrastructuur)

Bij artikel 6 dient (evt. via de Nvt) een koppeling gemaakt te worden met de Cyber Resilience Act (CRA) die bindende eisen stelt aan de cyberveiligheid van digitale producten. Entiteiten moeten controleren of leveranciers de juiste waarborgen hebben, maar niet zélf de eisen voor haar producten ontwikkelen. Dat laatste vindt op Europees niveau plaats, op basis van de CRA.

3. Artikel 8 (bescherming)

Artikel 8 schrijft concrete fysieke maatregelen t.b.v. gebouwen en kritieke infrastructuur voor die entiteiten in ieder geval moeten treffen.

Het voorschrijven van concrete maatregelen die bedrijven/organisaties moeten treffen, is in de ogen van VNO-NCW en MKB-Nederland om meerdere redenen zeer ongewenst en ook niet passend in de geest van de CER-richtlijn. In art. 13 van de de CER-richtlijn staat heel duidelijk dat bedrijven risico-gebaseerd maatregelen moeten treffen die moeten zorgen voor een adequate fysieke bescherming van hun gebouwen en de kritieke infrastructuur, gevolgd door concrete maatregelen die ter illustratie worden gegeven: “...*terdege rekening houdend met bijvoorbeeld het plaatsen van omheiningen, het oprichten van barrières, instrumenten en routines voor bewaking van de omgeving, detectieapparatuur en toegangscontroles.*”

Via het Bwke worden deze maatregelen nu aan bedrijven/organisaties voorgeschreven. Dit is niet in lijn met het risico gebaseerde gedachtegoed van de CER. En zoals het nu is opgenomen in het Bwke, betreft het een verzwaring van de eisen uit de CER en daarmee een nationale kop. Omwille van een gelijk speelveld pleiten wij ervoor om conform het Hoofdlijnenakkoord 2024-2028 geen nationale koppen op Europese regelgeving te zetten. Daarnaast zijn VNO-NCW en MKB-Nederland van mening dat de overheid zich moet beperken tot het stellen van doelvoorschriften. De invulling ervan in concrete en evenredige maatregelen is aan organisaties/bedrijven zelf - op basis van de eigen risicobeoordeling en informatie uit de risicobeoordeling van de bevoegde autoriteit - en ter goedkeuring van de toezichthouder.

Wij pleiten er dan ook voor om artikel 8 achterwege te laten. Artikel 15 uit het wetsvoorstel Wwke waarin de zorgplicht van entiteiten wordt beschreven, volstaat.

4. Artikel 9 (crisismanagementplan en bedrijfscontinuïteitsplan)

In artikel 9 wordt voorgeschreven dat kritieke entiteiten een vastgesteld crisismanagementplan en bedrijfscontinuïteitsplan hebben.

VNO-NCW en MKB-Nederland vragen zich af hoe deze eis zich verhoudt tot de tekst bij artikel 15 in de Memorie van Toelichting (MvT) bij het wetsvoorstel Wwke. Hierin staat nl. dat entiteiten hun zorgplicht-maatregelen moeten beschrijven waarbij zij vrij zijn in de vorm: *“De beschrijving kan worden opgenomen in een (afzonderlijk) document, maar ook systemen of andere documentvormen zijn mogelijk. Verder kan het gaan om reeds opgestelde documenten of andersoortige beschrijvingen, zoals een veiligheidsplan, beveiligingsplan, risicobeheersplan, crisisplan of bedrijfscontinuïteitplannen in verband met andere (wettelijke) verplichtingen waarmee eveneens aan de voorschriften van artikel 15 Wwke wordt voldaan. Indien kritieke entiteiten reeds documenten hebben opgesteld of maatregelen hebben genomen op grond van verplichtingen die zijn vastgelegd in andere rechtshandelingen die van toepassing zijn op de maatregelen, mogen zij die documenten en maatregelen gebruiken om aan deze bepaling te voldoen.”*

Kortom, in de MvT staat dat entiteiten vorm-vrij zijn en aansluiting kunnen/mogen zoeken bij bestaande planvorming en in het Bwke wordt vervolgens voorgeschreven dat zij een vastgesteld crisismanagementplan én bedrijfscontinuïteitsplan moeten hebben. Wij pleiten voor verduidelijking op dit punt waarbij moet worden voorkomen dat er – net als in art. 8 van het Bwke – sprake zou zijn van verzwaring van de eisen uit de CER-richtlijn. Vanuit de CER-richtlijn wordt dit immers niet als zodanig vereist en wordt gesproken over vastlegging in een weerbaarheidsplan dan wel een of meer daarmee vergelijkbare documenten.

5. Artikel 10 (personeel)

In lid 3 pleiten wij ervoor dat de term opleiding wordt vervangen door cursus of training. Een opleiding is van lange duur en impliceert dat een erkend diploma behaald dient te worden terwijl – kijkende naar de Nvt – het hier veel meer gaat om het actueel houden van kennis of kunde en/of het bijleren ervan. De termen cursus of training die kortdurend maar wel frequent zijn, sluiten hier beter bij aan.

6. Artikel 15 (aanzienlijke verstoring)

VNO-NCW en MKB-Nederland zijn blij om te lezen dat in de Nvt staat aangegeven dat sectoren worden betrokken bij het opstellen van de drempelwaarden voor de meldplicht voor aanzienlijke verstoringen. Bij sectoren zit immers de benodigde kennis en expertise die nodig is om te komen tot proportionele en bovenal zinvolle drempelwaarden.

Vervolgens staat er dat de drempelwaarden worden vastgesteld bij ministeriële regeling (MR) van de vakminister. Wij vragen ons af of het verstandig is om de drempelwaarden in een openbare MR vast te leggen. De drempelwaarden houden immers - als het goed is - verband met de continuïteit van de kritieke entiteit en kunnen daarmee gevoelige informatie bevatten. Wij willen graag ter overweging meegeven om de uitgewerkte sectorale drempelwaarden als vertrouwelijk te behandelen en niet in een MR op te nemen. Tot slot doen wij de oproep aan alle betrokken vakdepartementen om op korte termijn (en in overleg met de sectoren) tot uitwerking van de drempelwaarden te komen zodat bedrijven/organisaties de tijd hebben om deze correct te implementeren.